

ΠΑΡΤΙΤΟΥΡΕΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

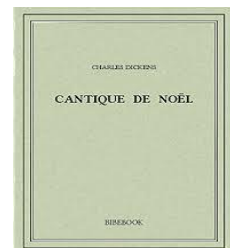

Από τη μαθήτριά Κουρέα Φωτεινή

Πώς είναι τα Χριστούγεννα μέσα σε παρτιτούρες; Πώς «χορεύουν», πώς «τραγουδούν»; Στο παρακάτω κείμενο παρουσιάζονται διαχρονική μουσική που τα «μεταμόρφωσε» σε μπαλέτα, όπερες, τραγούδια, κουτσοέρτα, συμφωνίες και ορατόρια.

Αρκετές μελωδίες είναι αρκετά γνωστές παγκοσμίως, όμως ορισμένοι συνθέτες όχι. Βέβαια ισχύει και το αντίστροφο .

- Ο **Αντόλφ Αντάμ** , αν και γνωστός για το αριστουργηματικό μπαλέτο του «Ζιζέλ». είναι και ο συνθέτης του πασίγνωστου Χριστουγεννιάτικου τραγουδιού **«Cantique de Noel»**.

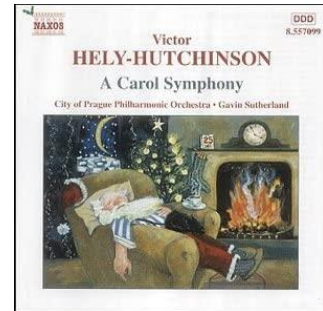

- Ανάλογη περίπτωση είναι αυτή με τη μελωδία του Χριστουγεννιάτικου τραγουδιού **«Hark! The Herald Angels Sing»**, καθώς είναι γνωστή σε όλους, όχι όμως και ο συνθέτης της.

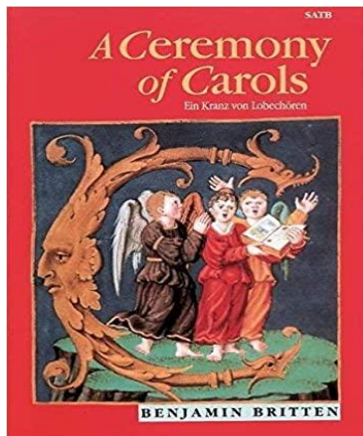

Για το τραγούδι αυτό, πέρασαν 101 ολόκληρα χρόνια και ο **Φέλιξ Μέντελσον** έγραψε μια καντάτα προς τιμήν του εφευρέτη της τυπογραφίας Γιόχαν Γκούτενμπεργκ. Η μελωδία που αργότερα έγινε το γνωστό χριστουγεννιάτικο τραγούδι σε πάμπολλες εκδοχές, είναι παρμένη από αυτή την καντάτα, με τους στίχους σχεδόν του Γουέολι, αφού άλλαξαν κάποιες λέξεις το 1754 από τον Τζωρτζ Γουάιτφιλντ.

- Πώς θα φαινόταν μια Συμφωνία φτιαγμένη από κάλαντα; Η ιδέα αυτή φάνηκε καλή στον 26χρονο **Βίκτορ Κέλι Χάτσινσον** το 1927! Γεννημένος στο Κέϊπ Τάουν στις 26 Δεκεμβρίου, είχε φαίνεται -λόγω ημερομηνίας γέννησης- τα Χριστούγεννα στο κύτταρό του! Συλλέγοντας τα ωραιότερα Χριστουγεννιάτικα τραγούδια δημιούργησε τη θαυμάσια «**Carol Symphony**»

- Ήταν το 1942, όταν ο Βρετανός συνθέτης **Μπέντζαμιν Μπρίττεν**

ταξίδευε με πλοίο από τις Η.Π.Α. για την Αγγλία. Εκεί, εν πλω, συνέθεσε την Χριστουγεννιάτικη καντάτα «**Ceremony of Carols**». Ένα από τα ωραιότερα μέρη της είναι το δεύτερο: Wolcum Yole. Βασίστηκε σε έναν ύμνο του 14ου αιώνα και σημαίνει «Καλώς ήλθατε Χριστούγεννα».

- Τα Χριστουγεννιάτικα κάλαντα της Ελλάδας χρησιμοποίησε το 1917 ο **Μανώλης Καλομοίρης** στην όπερά του «**Το Δαχτυλίδι της Μάνας**». Η (λυπητερή όμως) ιστορία διαδραματίζεται μια παραμονή Χριστουγέννων στη Θεσσαλία.
- Ο **Νικολάι Ρίμσκυ Κόρσακωφ**, για την όπερά του «**Παραμονή Χριστουγέννων**» στις αρχές του 1895 βασίστηκε στη σύντομη

ομότιπλη ιστορία του Νικολάι Γκόγκολ, όμως δεν ήταν ο μόνος συνθέτης που γοητεύτηκε από αυτήν. Νωρίτερα, το 1874, ο **Πιοτρ Ίλιτς Τσαϊκόφσκι** έγραφε κι εκείνος πάνω στην ίδια ιστορία την όπερα «**Βακούλα ο Σιδεράς**». Σύμφωνα με την υπόθεση λοιπόν που διαδραματίζεται μια παραμονή Χριστουγέννων, ο Βακούλα ο σιδεράς είναι ερωτευμένος με την Οξάνα. Η μάνα του όμως, η χήρα Σολόχα, συνεργάζεται με τον διάβολο για να ...κλέψουν το φεγγάρι! Ο διάβολος, τα έχει βάλει με τον Βακούλα, διότι ανακάλυψε μια κοροϊδευτική ζωγραφιά του και κάνει ότι είναι δυνατόν για να τον εμποδίσει να συναντήσει την αγαπημένη του. Έτσι, θα σηκώσει μian ανελέητη χιονοθύελλα! Ο ταλαίπωρος Βακούλα θα καταφέρει τελικώς να τη δει, όμως θα γίνουν μια σειρά από μπερδέματα και παρεξηγήσεις. Και η Οξάνα, λέει στον Βακούλα ότι για να δεχτεί να τον παντρευτεί, θα πρέπει να της φέρει τις ...παντόφλες της ίδιας της Τσαρίνας! Εκείνος, θα καταφέρει τα πάντα. Και το φεγγάρι θα σώσει και το διάβολο θα γελοιοποιηθεί και τις παντόφλες θα φέρει και την Οξάνα του θα παντρευτεί! Τέλος καλό, όλα καλά!

- Το 1917, ο Γερμανός συνθέτης **Χανς Πφίτσνερ** αποφάσισε να μετατρέψει τη μουσική του για ένα θεατρικό Χριστουγεννιάτικο έργο - το οποίο ήδη είχε αρχίσει το 1906- ,σε μια δίπρακτη Χριστουγεννιάτικη όπερα που ονομάστηκε «**Το Ξωτικό των Χριστουγέννων**». Η συγκινητική ιστορία αναφέρεται σε ένα ξωτικό που συναντιέται με τον μικρό Χριστό τα Χριστούγεννα.

- Το 1853, ο Αμερικανός συνθέτης **Γουίλλιαμ Χένρυ Φράι** αποφάσισε να τιμήσει τον αγαπημένο Άγιο των παιδιών. Τον Άη-Βασίλη! Και μάλιστα όχι με ένα ακόμη τραγούδι, αλλά με μian ολόκληρη Συμφωνία ,την «**Συμφωνία του Άη Βασίλη**».

- Το 1734 ο **Γιόχαν Σεμπάστιαν Μπαχ** χρησιμοποιώντας και παλιότερες συνθέσεις του, έγραψε το **Χριστουγεννιάτικο Ορατόριο**, ένα από τα πιο εμβληματικά έργα των Χριστουγέννων, ενώ έδωσε κάποτε το δικό του «**Πάει ο Παλιός ο Χρόνος**»! Σε ελεύθερη μετάφραση, αυτό σημαίνει ο τίτλος «Das alte Jahr Vergangen Ist»

- Ωστόσο και ο **Έρικ Βόλφγκανγκ Κόρνγκολντ**, μόλις 11 ετών όταν συνέθετε το μπαλέτο του «**Ο Χιονάνθρωπος**».

- Λιγότερο γνωστό το **Κοντσέρτο των Χριστουγέννων** του **Τζουζέπε Τορέλλι**.
- Τα Χριστούγεννα έγιναν ένα επίσης παραμυθένιο κοντσέρτο στα χέρια του Ιταλού συνθέτη **Φραντσέσκο Μανφρεντίνι** αλλά και στα χέρια του **Πιέτρο Λοκατέλλι** και του **Μαρκ Αντουάν Σαρπεντιέ** !

Πηγή:

<https://fagottobooks.gr/blog/%cf%80%ce%b1%cf%81%cf%84%ce%b9%cf%84%ce%bf%cf%8d%cf%81%ce%b5%cf%82-%cf%84%cf%89%ce%bd-%cf%87%cf%81%ce%b9%cf%83%cf%84%ce%bf%cf%85%ce%b3%ce%ad%ce%bd%ce%bd%cf%89%ce%bd/>

Οργάνωση και επιμέλεια υλικού:

Μαρία Δαγαλάκη (καθ. μουσικής)